

PROHLÁŠENÍ AUTORŮ: Prohlášení o původnosti: Práce je původní a nebyla publikována ani není zaslána k recenznímu řízení do jiného média. **Střet zájmů:** Žádný. **Financování:** Článek podpořen společností Boehringer Ingelheim. **Poděkování:** N/A. **Registrace v databázích:** N/A. **Projednáni etickou komisí:** N/A.

LITERATURA

- McDonagh TA, Metra M, Adamo M, et al. 2021 ESC Guidelines for the diagnosis and treatment of acute and chronic heart failure. *Eur Heart J.* 2021;42:3599-3726.
- McDonagh TA, Metra M, Adamo M, et al. 2023 Focused Update of the 2021 ESC Guidelines for the diagnosis and treatment of acute and chronic heart failure, *Eur Heart J.* 2023;00:1-13.
- Mebazaa A, Davison B, Chioncel O, et al. Safety, tolerability and efficacy of up-titration of guideline-directed medical therapies for acute heart failure (STRONG-HF): a multinational, open-label, randomised, trial. *Lancet.* 2022 Dec 3;400(10367):1938-1952. doi: 10.1016/S0140-6736(22)02076-1. Epub 2022 Nov 7. PMID: 36356631.
- Savarese G, Kishi T, Vardeny O, et al. Heart Failure. Drug Treatment-Inertia, Titration, and Discontinuation: A Multinational Observational Study (EVOLUTION HF). *JACC Heart Fail.* 2023 Jan;11(1):1-14. doi: 10.1016/j.jchf.2022.08.009. Epub 2022 Sep 7. Erratum in: *JACC Heart Fail.* 2023 Dec;11(12):1773. PMID: 36202739.
- Anker SD, Butler J, Filippatos G, et al. Empagliflozin in Heart Failure with a Preserved Ejection Fraction. *N Engl J Med.* 2021, doi: 10.1056/NEJMoa2107038.
- Remme WJ, McMurray JJ, Hobbs FD, et al. Awareness and perception of heart failure among European cardiologists, internists, geriatricians and primary care physicians. *Eur Heart J.* 2008;29:1739-1754.
- Maggioni AP, Dahlstrom U, Filippatos G, et al. Heart Failure Association of the European Society of C. EURObservational Research Programme: regional differences and 1-year follow-up results of the Heart Failure Pilot Survey (ESC-HF Pilot). *Eur J Heart Fail.* 2013;15:808-817.
- Howlett J, Comin-Colet J, Dickstein K, et al. Clinical practices and attitudes regarding the diagnosis and management of heart failure: findings from the CORE Needs Assessment Survey. *ESC Heart Failure.* 2018;5:172-183.

Recenze

Z. Adam, L. Pour, L. Harvanová, D. Zeman a kol.

Monoklonální gamapatie klinického významu a další nemoci

Praha: 1. vydání, GRADA Publishing a.s. 2023, 216 stran, www.grada.cz

ISBN 978-80-247-0687-0

Cena: 499 Kč

Formát: 256 × 197 mm, pevná vazba

Lékařům různých medicínských oborů se dostává do rukou právě vyšlá, zajímavá monografie, věnovaná chorobným stavům vyznačujícím se pestrým orgánovým poškozením monoklonálním imunoglobulinem (Mlg), sdružených do pojmu Monoklonální gamapatie klinického významu (MGCS) a v menší míře i chorobám histiocytárního charakteru. Na přípravě této zdařilé monografie se podílel široký, 27členný tým odborníků řady medicínských odborností, koordinovaný zkušeným hlavním editorem, který se předestřenou problematikou celoživotně zabývá. Vlastní text se věnuje etiologii, klinickému obrazu, diagnostice, klasifikaci, diferenciální diagnostice a léčbě patologických stavů, navozených poškozením orgánů a tkání Mlg a/nebo klonálními volnými lehkými řetězci imunoglobulinu vytvářenými nemaligním imunocytárním klonem a přídatně i skupinou onemocnění histiocytárního charakteru.

Autorský kolektiv představuje ve 33 kapitolách širokou problematiku chorobných stavů, jež nejsou vzhledem ke svému omezenému výskytu a nezdědka i teprve nedávnému rozpoznání v širší medicínské obci dostatečně známy, a proto někdy i diagnosticky opomíjeny. Po úvodní, obecně laděné kapitole jsou představeny jednotlivé klinické jednotky rozčleněné podle převažujícího poškození a popsány v kapitolách věnovaných postižení ledvin, nervů a kůže. V dalších kapitolách jsou podrobně představeny systémové toxické projevy Mlg, laboratorní analýza popsanych stavů a diferenciální diagnostika patologické osteolýzy. Široký informační záběr monografie umocňuje i prezentace histiocytárních onemocnění z pohledu nové WHO klasifikace krevních chorob přijaté v roce 2022, tj. skupině chorob v klinické praxi neprávem opomíjených a nezdědka i nerozpoznaných. Publikaci uzavírá kapitola, věnující se významu empatie v lékařské praxi.

Kniha je pojata velmi komplexně, má přehlednou strukturu a přináší značné množství informací o vzácných chorobách a syndromech,

kterým se standardní učebnice věnují pro jejich interdisciplinární rozměr jen okrajově a manifestujících se vedle interního lékařství a hematologie i v klinické praxi nefrologa, dermatologa, neurologa, klinického biochemika aj. Cílem monografie je usnadnit lékařům různých specializací orientovat své diagnostické úvahy na možnou souvislost příznaků a projevů nemoci s laboratorním nálezem Mlg a/nebo s patologickou hladinou volných lehkých řetězců imunoglobulinu jako zásadního klíče k rozpoznání těchto vzácných onemocnění. Hutný, na informace bohatý text zdařile využívá ke zlepšení informačního potenciálu monografie a pochopení textu četné tabelární přehledy a schémata doplněné příklady výsledků moderních zobrazovacích metod a barevnými fotografiemi typických kožních změn. Projevem důkladného přístupu autorského kolektivu k sepsání monografie jsou i velmi četné literární odkazy uvedené vždy za každou tematickou kapitolou a rozčleněné podle jednotlivých chorobných jednotek.

Lze konstatovat, že jde o zdařilou a velmi užitečnou publikaci, vyplňující stávající mezeru v odborné medicínské literatuře, jež nepochybně najde své čtenáře mezi lékaři mnoha odborností. Má reálný potenciál využití nejen ve standardní klinické praxi, ale i ve specializačním studiu a v přípravě na atestační zkoušku.

prof. MUDr. Vlastimil Ščudla, CSc.

